

VAKE

kirkelig ressurscenter
mot seksuelle overgrep

Årsrapport 2024

Hvorfor heter vi Vake?

Navnet spiller på mange assosiasjoner.

Vår logo er lys som stråler,

det leder tanken til Vakes tradisjon for lystenning

og bønn, men kanskje enda mer står disse lysstrålene

for oss som fyrtårnet som lyser i mørket.

Vake ønsker å være et fyr, en høyreist lykt som viser vei,

lyset som flerrer mørket, som brenner, lyset som bønn,

lyset som ikke skal skjules.

Vi ønsker våke i verdens natt, og vi vil være vaktbikkje.

Vi ønsker også assosiere til det bokstavelige Vake:

Nå opp til overflaten, trekke inn ny luft, løfte opp det som er skjult i dypet og i mørke farvann, opp og inn i

lyset og bevisstheten, der skammen kan slippe og mennesker reises opp, - både i menneskelig forstand i Guds nåde og kjærlighet.

Om Vake og vårt arbeidsfelt:

I henholdsvis 1987 og 1990 ble Eva Lundgrens bøker «I Herrens vold» og «Prester i lyst og last» utgitt. I bøkene kom det frem at seksuelle overgrep og vold er noe som også skjer i kirkelig kontekst. Lundgren møtte kraftig motstand og vantro, men etter hvert som det kom flere overgrepssaker fram i lyset, og ble det åpenbart at dette var en problematikk som også angikk trossamfunn og kristne organisasjoner.

Etter hvert som flere saker dukket opp, ble det nødvendig med konkret handling. Fra kirkelig hold var tanken at et ressursenter ville være et nyttig redskap for å ivareta utsatte. Kombinert med en utøvende diakonal virksomhet ville kirkene ha nytte av et ressursenter for å øke kunnskap om og faglig forståelse av feltet, ikke minst for å utvikle retningslinjer for forebygging og håndtering.

Som et resultat av denne prosessen ble det som i dag heter Vake opprettet i 1996. Driften ble basert på antakelsen av at seksuelle overgrep i en kontekst av kristen tro, religiøs autoritet og symboler krever en egen innsikt og kompetanse, og til en viss grad egne tiltak.

Kunnskapen på feltet har vokst siden oppstarten i 1996. Et stort bidrag var Tormod Kleivens ph.d.-avhandling fra 2008, Intimitetsgrenser og tillitsmakt: Kirkesamfunns bruk av retningslinjer i møte med seksuelle krenkelser sett i lys av et diakonifaglig perspektiv. Avhandlingen spilte en viktig rolle

for oppbyggingen av kompetanse omkring overgrep i religiøse miljøer, og ikke minst styrking av kompetansen i disse miljøene i situasjoner der overgrep ble avdekket og skulle håndteres. Også Vake har stått i front i dette arbeidet, både med en rekke faglige utgivelser, artikler, bøker, undersøkelser, og bistand til ulike kristne aktører i utarbeidelsen av retningslinjer for håndtering av saker, hjelp til bearbeiding for utsatte, og ikke minst: Forebygging for å unngå at dette skjer. Vake har også vært en viktig ressurs i oppfølging av et stort antall konkrete saker.

Overgrep som skjer i kirkelig/kristen kontekst er på den ene siden helt likt overgrep som skjer i andre sammenhenger. Samtidig har de en helt egen dynamikk som kan vanskeliggjøre den utsattes gudsrelasjon. Vake har derfor gjennom årene tilegnet seg en særskilt kompetanse i skjæringspunktet tro og traume, i tråd med intensjonen fra den gang da Vake ble opprettet.

Utviklingen av forståelsen rundt arbeidet med seksuelle krenkelser har vært fulgt opp av et arbeid for å forebygge overgrep og grenseoverskridende atferd. Mye har handlet om å sikre tilfredsstillende veiledning for personer som arbeider med barn, unge og voksne i religiøse sammenhenger, samt å sikre gode rutiner og retningslinjer slik at krenkelser ikke skal kunne skjere. Det vi i Vake i tillegg har lært noe om, er at det også er viktig å vektlegge de konstruktive og oppbyggende sidene ved kristne fellesskap.

Kristne fellesskap er i utgangspunktet et sted med gode verdier som kan hjelpe utsatte mennesker til å heles, bygge seg opp og styrkes. Vake har vært en pådriver for å utarbeide liturgier, ritualer og symbolhandlinger spesielt tilrettelagt for å styrke utsatte og gi hjelp til mestring. Utsatte har lært oss hvor betydningsfullt dette er for bearbeidingsprosessen, og for fortsatt å kunne tro på en god Gud.

Så lenge overgrep skjer, vil Vakes virksomhet være nødvendig. Vi har nok en gang lagt bak oss et år med rekordstor pågang fra utsatte, og av kirkelig ansatte som ønsker veiledning og hjelp. Vi har de siste årene sett en dreining av pågang fra mennesker som har opplevd mer eksplisitt åndelige maktovergrep, og har utvidet vårt kunnskapsområde også for å kunne bistå denne gruppen utsatte. Samtidig ser vi i Vake at åndelig makt ofte raskt griper inn i kontroll av menneskers seksualitet, og usunne maktovergrep også her er snublende nær.

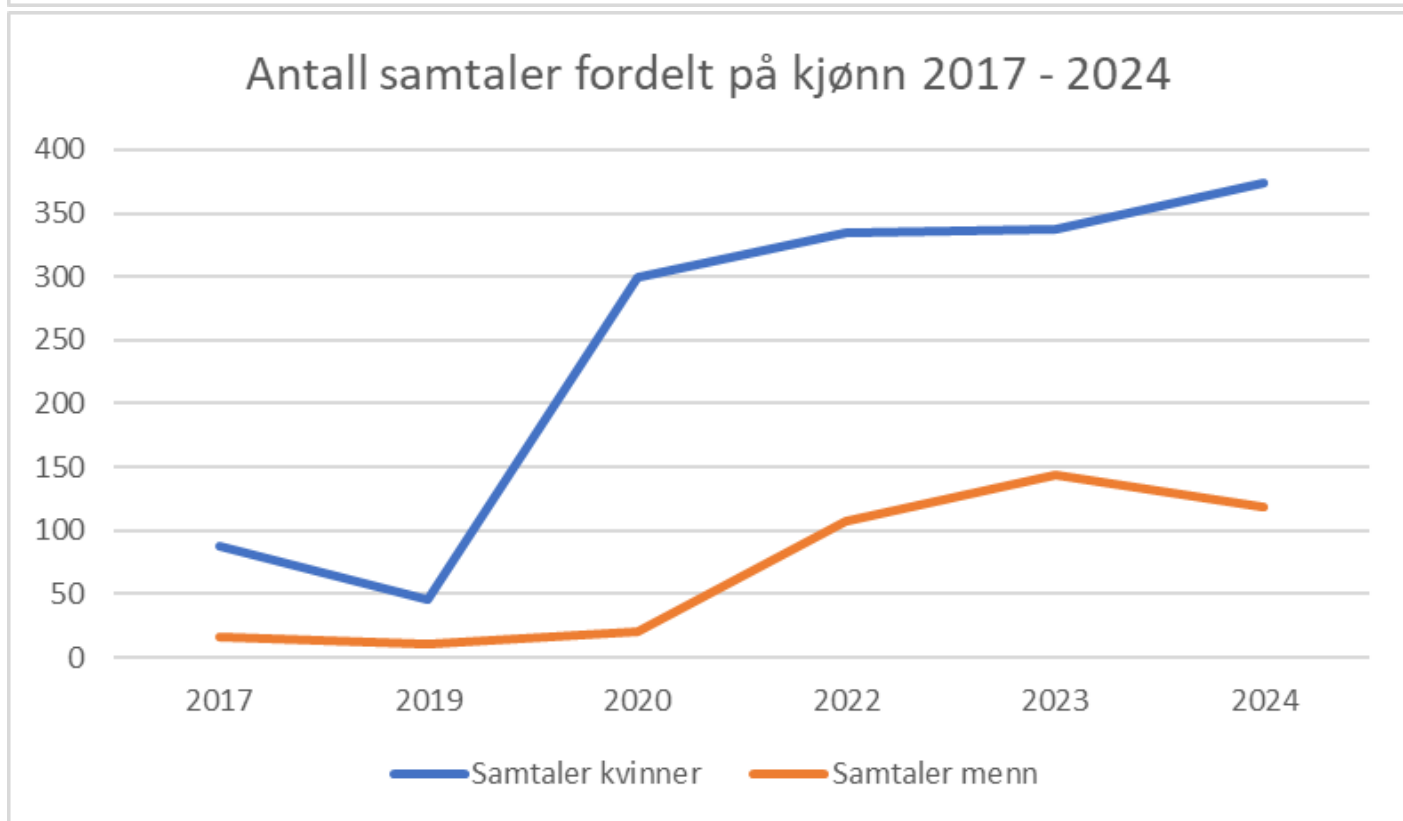
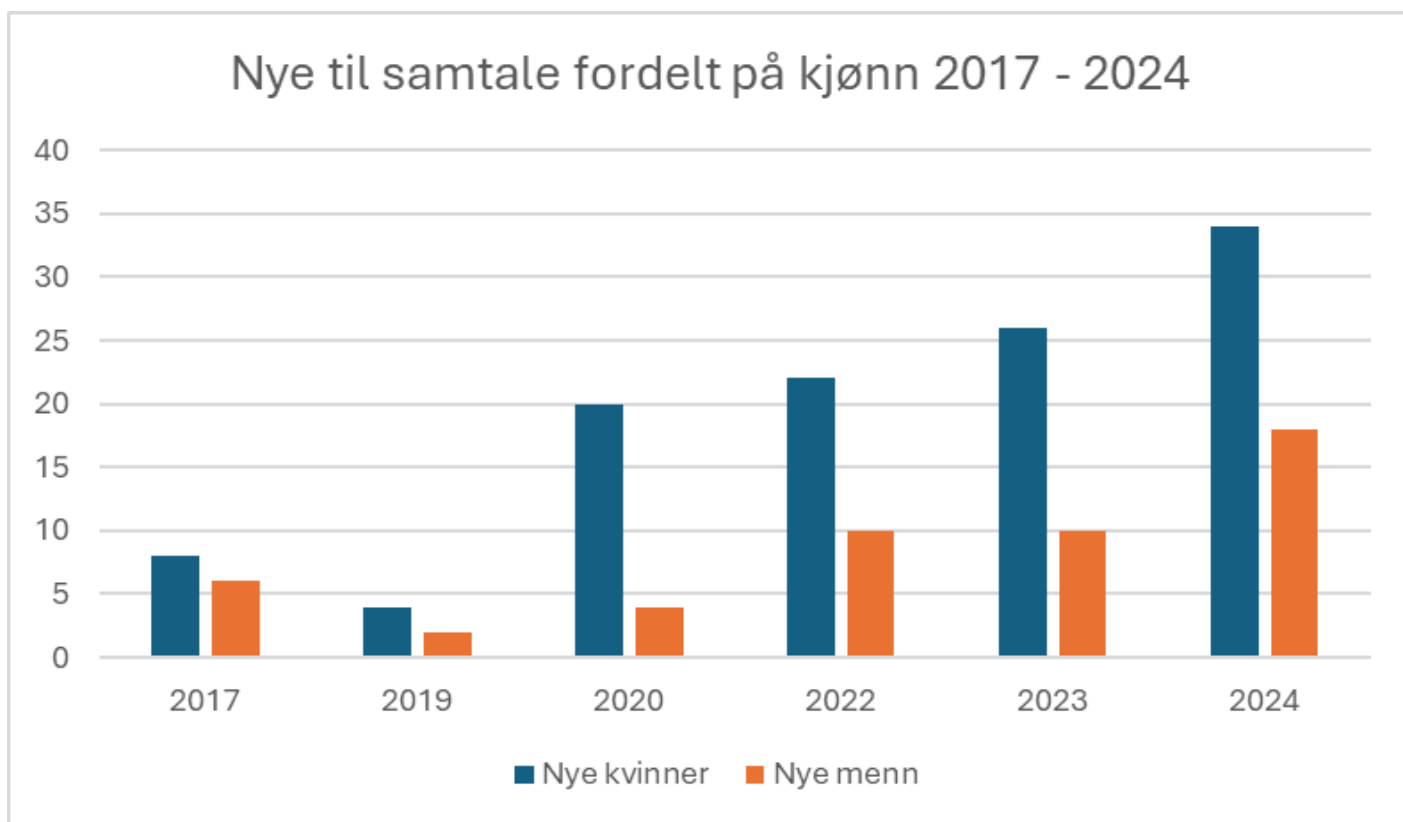
Overgrep har skjedd. Overgrep skjer. Overgrep skal ikke skjere.

Krenkes et medmenneske, krenkes Gud. Ingen skal bære alene.

Vi vil støtte. Vi vil tro på. Vi vil skape trygge rom.

Kirkene står sammen mot vold og seksuelle overgrep.

Statistikk samtaler:

Merknad: Vake tilbyr samtaler uavhengig av kjønnsidentitet, men har ikke hatt samtaler med noen som har oppgitt at de definerer seg som ikke-binære. Vi registrerer kjønn etter det vedkommende selv oppgir.

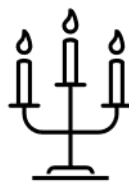
Nøkkeltall 2024

Totalt antall bearbeidende

samtaler: **505**

Mot 498 i fjor

Middag og kveldsbønn,
fellesskapssamlinger for utsatte:

11 samlinger

Totalt antall menn til samtale: **34**

Av disse var **18** nye hos Vake i 2024

(Mot totalt 27 menn der 10 var nye i fjor)

Totalt antall kvinner til samtale: **74**

Av disse var **34** nye hos Vake i 2024

(Mot totalt 55 kvinner der 26 var nye i fjor)

Foredrag, forestillinger og
undervisningsoppdrag:

25

Håndteringsrådgiving:

28 ulike saker

Pusterom

Retreat for utsatte:

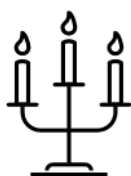
12 deltakere

Mannshelg

Bearbeidende helgesamling
for utsatte menn:

11 deltakere

Messe for Verdighet/Fagdag for
Verdighet:

2 fagdager

10 Messe for Verdighet

Offergaver:

2023: 327 000 kr.

2024: **340 000 kr.**

VAKE kirkelig ressurscenter
mot seksuelle overgrep

HJEMME

En viktig forestilling
om skeives liv og tro

Forestillingen tar utgangspunkt i
troserfaringer formidlet gjennom
tekster, historier, musikk og
billedkunst.

Musikalsk medvirkende

Sebastian Christensen, vokal
Frøydis Grorud, fløyte/saksofon
Trond Lien, tangenter

Fri entré

DEN NORSKE KIRKE
Kirkerådet

17/9 Sandar kirke, Sandefjord kl. 19.00
18/9 Metodistkirken, Oslo kl. 19.00
19/9 Kampen kirke, Oslo kl. 19.00
20/9 Strømsø bykirke, Drammen kl. 19.00

24/9 Arena, Moss kirke- og kultursenter kl. 19.00
25/9 Storhamar kirke, Hamar kl. 19.00
26/9 Marlo Grendehus, Skjåk kl. 19.00
28/9 Storekalsøy kyrkje, Austervoll kl. 18.00
29/9 Stavanger Domkirke, kl. 18.00

Med forbehold om endringer

"HJEMME"

En berørende, nær og viktig
forestilling om skeives liv og tro

Hjemme

Prosjektmidler fra Helsedirektoratet muliggjorde satsningen på prosjektet «Hjemme – en viktig forestilling om skeives liv og tro». Prosjektets intensjon var å belyse skeives erfaringer med tro og psykiske helse, gjennom ulike kunstneriske uttrykk og personlige erfaringer. En referansegruppe ble opprettet for å kvalitetssikre prosjektet og for å komme med innspill til forestillingens innhold. Referansegruppen besto av Den Norske kirke, Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn, Skeivt Kristent Nettverk og Pride Art, samt representanter fra Vakes egen stab.

Det ble gjennomført møter, dialogarbeid, intervjuer, filming og innhentning av bidrag fra et bredt mangfold og som dannet grunnlaget for forestillingen. Alle bidrag til forestillingen er i hovedsak fra skeive kristne. Sebastian Christensen fra Vake var prosjektleder, produsent, låtskriver og skribent. Han deltok som utøver i forestillingen i samarbeid med musikere og lydteknikere. Forestillingen ble tilbudt til ulike trossamfunn på landsbasis våren -24. Over 40 menigheter meldte interesse, og et utvalg ble gjort. Turnéen i uke 38-39 i 2024 dekket 7 fylker, og inneholdt 11 forestillinger, samt film-produksjon av forestillingen.

Vake anser dette prosjektet som et viktig og verdifullt innspill i lys av at skeive med troserfaring har dårligere psykisk helse enn øvrig befolkning.

Forestillingen er tilgjengelig i sin helhet i tekstet versjon på Vakes hjemmesider, og vi vil jobbe for at denne blir benyttet i mangfolds- og inkluderingsarbeidet i landets menighets- og trossamfunn videre.

Felleskapstilbud

Målet med felleskapstilbudet middag og kveldsbønn er å skape trygge rom hvor overgrepsutsatte jevnlig kan møte andre med tilsvarende erfaringer. Dette bidrar til å styrke relasjonsbygging i et meningsfylt samvær.

Samlingene arrangeres en tirsdag hver måned. Etter at vi fikk søknadsmidler fra Eckbos legat har vi kunnet utvidet tilbudet. Vi starter nå kl. 15.00 med enkel servering og en to-timers samtale-gruppe. Etter innsjekk hvor hver enkelt deltaker får mulighet til å fortelle noe om seg selv, sin egen tilstand og/eller forventninger til det som skal skje, så er det samtaler og foredrag over ulike temaer. Deltakernes innspill er førende for valg av tematikk. I enkelte samlinger legges det opp til aktiviteter. Aktiviteten er i seg selv være noe deltakerne i utgangspunktet føler seg komfortabel med eller har spilt inn som forslag. Vi serverer felles middag kl. 17.00. Etter middagen møtes vi i kapellet på Diakonissehuset på Lovisenberg til kveldsbønn med nattverd ledet av biskop em. Solveig Fiske. Vi avslutter dagen med kaffe og dessert hvor vi får mulighet til å oppsummere inntrykk før vi går hver til oss.

Vi vil benytte anledningen til å takke Eckbos legat for deres støtte til disse samlingene. Midlene gjør det mulig for oss å stille med ekstra stabsressurser og innkjøp av materiell vi ellers ikke ville hatt anledning til å bidra med.

Messe for Verdighet og Fagdag for Verdighet

Messe for Verdighet har som mål å bidra med hjelp til mennesker som har krenkelseserfaringer, tilby et fellesskap på tvers av skillelinjer samt forebygge overgrep, og ble initiert av Vake kirkelig ressurscenter mot seksuelle overgrep allerede i 2014. da tok Vake kontakt med landets Domproster for å få med domkirkene i å arrangere Messe for Verdighet hver på sitt sted. Sammen med domkirkene i de ulike byene tok vi deretter kontakt med lokalt forankrede lag og organisasjoner, som for eksempel Kirkens Bymisjon og NOK-sentrene, for sammen å arrangere Messe for Verdighet.

Vi samarbeider også om å tilby en fagdag i forbindelse med messen der vi først og fremst tilrettelegger og inviterte brukergruppene til de ulike organisasjonene. Vi inviterer også gjerne fagfolk, men utsatte og fagfolk deltar på samme premisser.

I 2024 ble det gjennomført Messe for Verdighet i Haugesund, Stavanger, Bergen, Molde, Tønsberg, Hamar, Oslo, Greåker, Tomb, Skien og Frosta—og sannsynligvis også flere steder uavhengig av bidrag fra Vake ettersom konseptet har vokst. Fagdager ble arrangert i Stavanger og Hamar.

Mye godt innhold og dyktige bidragsyttere på Messer for Verdighet og Fagdager for Verdighet landet rundt. Her noen eksempler.

Verdighetsseminar
Onsdag 13. mars 2024
IDENTITET - ÅPENHET - ENDRING

Logos for: CRUX, Kirkelig Dialogsenter, N.ok. Sor-Vest, VAKE, and Sykehusprestene.

MESSE FOR VERDIGHET
HAMAR DOMKIRKE
ONSDAG 30. OKTOBER KL. 18.00 - 20.30

**VI SKAPER TRYGGE ROM
VIS SOLIDARITET**
**Artister: Lill Regine Skaug og
Henning Ramseth**

**Åpent for alle med musikk,
stillhet, lystenning og bønn.
Gratis inngang.**
**Kveldsmat på misjonshuset
etter messen (rett over gaten).**

**BARNAS STASJON, CRUX HAMARTILTAKENE, DEN NORSKE
LFIKIRKEN HAMAR, HAMAR FRIKIRKE, HVERDAGSKIRKA,
HAMAR YNGLINGEN, KIRKENS NØDHJELP, KIRKENS SOS,
GEN, NLM HAMARKIRKEN, NOK. HAMAR, NORMISJON, VAKE**

Pusterom – nasjonal retreat

Fra fredag 24. – 27. mai gjennomførte Vake en nasjonal retreat for dem som benytter seg av våre tjenester. Vi var til sammen 16 personer fra hele landet, 12 deltakere (bare kvinner) og fire fra stab. Retreaten var lagt opp med god tid til stillhet, ettertanke, refleksjon, samtale i plenumsgruppe, gode måltider, pilegrimsvandring, kristent fellesskap rundt liturgiske samlinger og gudstjeneste, aktiviteter som skriveverksted og gå-meditasjon, samt kveldsavslutninger i skogen.

KFUK/KFUM's folkehøyskole «Rønningen», var stedet for retreaten, og fungerte meget godt.

Vi pakket pilegrimssekken med vannflasker og begav oss på felles pilegrimsvandring til Margareta kirkens ruiner i Maridalen, der Vake sin prest Solveig Fiske feiret en flott gudstjeneste med oss. Under den nesten 5 kilometer lange vandringen, stoppet vi opp for tekstlesninger, bønner, sang og medbrakt niste. Et fellesskap på vandring.

En dag valgte flere av deltakerne å dra til Frysjaelva for et forfriskende bad.

I arbeidsrommet var det sterkt å høre deltakerne dele og sette ord til egne opplevelser. Mange uttrykte det sterkt og støttende å kjenne på felles erfaringer og opplevelser, samt skape nye nettverk og vennskap.

Fra Vake deltok Solveig, Anne Louise, Anne Marie og Ole Martin.

Mannshelg

I samarbeid med Nok.Oslo, arrangerte Vake en Mannshelg for menn med overgrepserfaring på Rønningen Folkehøyskole fredag 14. – søndag 16. juni. I utgangspunktet var det 14 påmeldte deltakere, men 3 trakk seg rett før oppstart. Med 11 deltakere og tre ledere, hadde vi en meningsfull og flott helg sammen. Fokus for helgen var på fellesskap og bearbeiding av egen historie.

Denne helgen gjennomførte vi for første gang en pilegrimsvandring til Margareta-kirken, hvor vi hadde flere stopp og matpakkespising underveis.

På kveldene la vi opp til uformelle treff som shuffleboard konkurranser og quiz.

Vi jobbet i smågrupper – bearbeidingsgrupper – der deltakerne fikk god tid til å sette ord til egne erfaringer, samt lytte til de andres erfaringer. Vi lot også deltakerne få erfare gåmeditasjon i arbeidsrommet, for å kjenne kroppen.

Samtalene, i smågrupper og plenum var krevende og styrkende for deltakerne. Under måltidene gikk praten lett, og hver kveld ble avsluttet i skogen i sirkel, med enkle oppsummerende øvelser som skulle ramme inn arbeidet, og personlig delerunde.

Vi jobbet også i storgruppe, plenum, med øvelser rundt kropp og grenser. Det var inspirerende å se hvordan menn fant sin egen form når det kom til å samtale og være sammen. Flere uttrykte viktigheten av å få nytt nettverk og venner, samt å komme videre i sin egen prosess med hensyn til hva de har vært utsatt for.

Fra Nok Oslo deltok Ingard Tangvik Hvalvik og Martin Hristov som ledere, og fra Vake Ole Martin Holte.

Alliansen Rød Knapp – Stopp vold mot kvinner

Alliansen ble etablert i 2012 og består i dag av organisasjonene Den norske kirke, Islamsk råd Norge, Reform – Ressurssenter for menn, Norske Kvinners Sanitetsforening, Nok. Norge, Krisesentersekretariatet, Juridisk rådgivning for kvinner og Vake. Sammen har vi ett mål – nulltoleranse for vold mot kvinner.

Vi baserer våre aktiviteter på søknadsmidler fra Konfliktrådet og disse midlene finansierer også en 20 % administrativ stilling som er lagt til Vake. I løpet av 2024 har Alliansen hatt en rekke aksjoner hvor vi har delt ut røde knapper og informasjonsmateriell.

Vi merker en økt gjenkjennelse og anerkjennelse for hva Rød Knapp representerer. Et eksempel på dette er at ved overrekkelsen av voldtekstutvalgets rapport bar både Emilie Enger Mehl og Ole Henrik Augestad en Rød Knapp.

Alliansen har inngått et fruktbart samarbeid med kommunikasjons-byrået Siste Skrik som bistår med tekst-, kommunikasjon- og strategi-arbeid. Vi har fått mange flere følgere på Facebook og Instagram, og har lansert vår egen nettside (rødknapp.no). Nettsiden har også ført til markant økt pågang til VO-linjen (en hjelpelinje for den som opplever vold eller overgrep i nære relasjoner).

Den 25. november gjennomførte vi en meget vellykket markering av FN-dagen mot avskaffelse av vold mot kvinner på Litteraturhuset. Den 27. november deltok vi sammen med Norges Kristne Råd/ Den norske kirke på en kveldsmesse hvor tema var stopp vold mot kvinner. Vi bygger et stadig større nettverk og flere organisasjoner tar kontakt. I julen hadde Alliansen fått innvilget søknad om å få sendetid under de reklamefrie dagene både på TVN og P4.

Samarbeid i samiske språkområder

Vake har gjennom ulike prosjekt de siste årene samarbeidet med Samisk kirkeråd, samiske fagmiljøer og samiske kirkelige miljøer om å utvikle ressursmaterieell ut fra språklige, kontekstuelle og kulturelle behov ved forebygging av seksuelle overgrep og vold i nære relasjoner.

I 2024 deltok vi aktivt i Samarbeidsforum mot vold og overgrep i samiske samfunn. Vi var medarrangør av arrangementet «1 år med Sannhets- og forsoningskommisjonens rapport» i Oslo Domkirke, hvor vi bl.a. bidro med bidos til alle frammøtte. Vi deltok også under Samiske Kirkedager i Bodø.

På tampen av året fikk vi innvilget en søknad til Sametinget om å oversette til nordsamisk følelseskortene vi har fått utviklet på sør- og lulesamisk. Dette er et arbeid vi håper å slutføre i 2025.

NORGGÅ GIRKU

1 år med Sannhets- og forsoningskommisjonens rapport - erfaringer og håpsteget!

Mandag 3. juni kl 17.00-19.30 i Krypten, Oslo domkirke.

Panelsamtaledeltagere:
 Ida Helene Benonisen, Fosen-aktivist og slampoeet
 Frank Jørstad, leder for Kventeateret
 Kirsti Bergstø, stortingspolitiker
 Olav Fykse Tveit, preses
 Tore Johnsen, spesialrådgiver/førsteamanuensis

har innledende foredrag og leder panelsamtalen med forsoningspolitikk og urett mot samer, kvener/norskiner og skogfiner

Matsrvering fra kl 17-17.45 TIRTINGET FRA SANNHETS- OG FORSONINGSKOMMISSIONEN
Panelsamtale fra kl 17.45-19.30
Slampoesi v/Ida Helene Benonisen

Gratis arr.

Arr: Samisk hus, VAKE - kirkelig ressursenter mot seksuelle overgrep, Freds- og forsoningskirken Trefoldighet

Krenkelser i Guds navn

Åpen fagkonferanse med fokus på hvordan mennesker kan krenkes;
tilsiktet og av ond hensikt, eller utilsiktet når gode intensjoner slår feil

**KIM & KATARINA
AASGAARD**

fra TV2 serien «Under Guds Øye»

NADIA ANSAR «Min skam»

ØYSTEIN STENE fra podcasten
«Misjonærbarna»

ELISABETH MELING om konverteringsterapi

ELISABETH THORSEN om verdi og verdighet

SOLVEIG FISKE m.fl.

TORSDAG 21. NOVEMBER KL. 09.30—17

Frelsesarmeen, Komm. TI Øgrimplass 4, Oslo

VAKE

Arr.: Vake kirkelig ressurscenter mot seksuelle overgrep

Mer informasjon, påmelding og pris på www.ressurssenteret.no

Krenkelser i Guds navn -

NovemberKonferansen 2024

Vakes tradisjonsrike NovemberKonferanse satte i år fokus på hvordan mennesker tilsiktet eller utilsiktet krenkes. Tema var seksuelle overgrep, men også andre måter menneskers grenser kan krenkes på, som åndelige overgrep og manipulasjon, å bli «ofret» til fordel for et tilsynelatende større gode, eller å ikke bli ivaretatt der man skulle blitt det. Ansvar et vi som kirker og samfunn har for at alle mennesker skal leve trygge liv i gode relasjoner ble tematisert.

NovemberKonferansen var som alltid en møteplass for fagpersoner innenfor kirkelig og frivillig sektor, på overgrepfeltet og andre relaterte fagområder.

Årets bidragsyttere på NovemberKonferansen var:

KIM ANDRE og **KATARINA AASGAARD** fra TV2 serien "Under Guds Øye", i samtale med daglig leder i Vake, Anne Louise Skoland, om «NÅR DET SUNNE BLIR USUNT». Det ble en spennende samtale med ekteparet Aasgaard om åndelig fellesskap «på godt og vondt», som handlet mye hva det innebar å gå av menigheten Sannhetens Ord Bibelsenter, og så delta i TV2s serie høsten 2024.

NADIA ANSAR tok utgangspunkt i sin egen fortelling i boken «MIN SKAM», og fortalte om de ødeleggende konsekvensene av skam, og hvordan skam og sosial kontroll kan gjøre barn og voksne mer sårbare, men også om hvordan det er mulig å komme videre.

ØYSTEIN STENE samtalte med Vakes rådgiver Ole Martin Holte om MISJONÆRBARN, med utgangspunkt i hans podkast hvor misjonærbarn fra Misjonssambandet deler sine traumatiske opplevelser. Samtalen dreide seg om møtet med barna som vokste opp i skyggen av sine foreldres kall, og hvordan dette har preget livet.

ELISABETH MELING hadde innlegg om KONVERTERINGSTERAPI OG KRENKELSER, med bakgrunn i rapporten som kom i 2023 «Erfaringer med konverteringsterapi blant skeive», der halvparten av respondentene opplyste at de har opplevd at noen i et religiøst miljø har forsøkt å endre deres seksuelle orientering eller kjønnsidentitet. Hun gav nyttig innsikt i hva dette innebærer, og hvilke konsekvenser det gir for de som utsettes for det.

ELISABETH THORSEN snakket om VERDIGHET OG VERDI. Hun tok utgangspunkt i kristen teologi som sier at alle mennesker har samme verdi og at denne er gitt av Gud, og hadde et personlig og samtidig innsiktsfullt faglig foredrag.

SOLVEIG FISKE gav oss innsiktsfullt innblikk i de historiske linjene fra før opprettelsen av Vake til den tematikken årets NovemberKonferanse har på kultur som fører til krenkelser.

Media

Vake var mye i media i 2024, aller mest i forbindelse med TV2s serie «Under Guds Øye». Vake har gjennom flere år bistått mange medlemmer av menigheten Sannhetens Ord Bibelsenter, som dokumentaren bygger på.

Vi hadde flere oppslag på TV2 nyheters nettside, deltok i flere nyhetsinnslag, det var større artikler i Vårt Land og Dagen, i tillegg til at vi faktisk deltok i en av TV-serie episodene.

Vake har i etterkant opplevd pågang fra personer med lignende erfaringer, og som trenger hjelp til bearbeiding.

Misjonærbarne

Vake inngikk i 2024 avtale med Misjonssambandet om tilbud til misjonærbarne utsatt for krenkelser. Vi gav tilbud via Misjonssambandet og organisasjonen Sendt bort om åpen fagdag og gruppesamlinger, men fikk ikke nok påmeldte. Vi gjennomførte imidlertid en-til-en-samtaler med 3 personer, til sammen 9 samtaler.

I desember ble en lignende avtale tegnet med NMS, og det ble påbegynt arbeid med flere avtaler fra 2025.

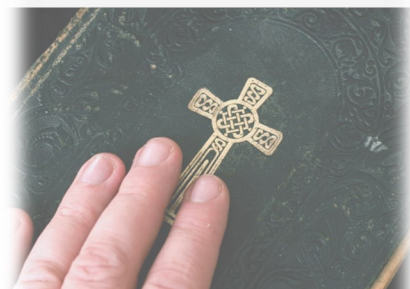
Samtaletilbud

Vake har i 2024 gjennomført 505 samtaler (70% kvinner/30% menn). Vi tar imot brukere i våre lokaler, samt tilbyr samtaler via Teams. Samtaletilbudet har et bredt geografisk nedslagsfelt med brukere fra Innlandet, Vestland, Buskerud, Oslo, Viken, Nordland, Agder, Trøndelag, Rogaland, Vestfold, Møre og Romsdal.

«Under Guds øye»:

– Frykt, sorg, fortvilelse og selvmord

Svært mange med erfaringer fra det indre liv i ulike kristne menigheter i Norge, skriver nå til TV 2. Det de forteller, er rystende.

GUDS NAVN: Etter publiseringen av dokumentarserien «Under Guds øye» på TV 2 Play, har mange henvendt...

Ronnie Baraldsnes
Journalist

Publisert 14.11.2024 12:24 | Sist oppdatert 14.11.2024

Noen er redde. Noen er sinte. Noen gråter.

Andre forteller at de er lettet og glade for det som er kommet frem i TV 2-serien «Under Guds øye».

Lettet, fordi de alle har erfaringer som er like det tidligere medlemmene av menigheten «Sannhetens ord bibelsenter» i Slemmestad forteller om.

«Mange av disse frimenighetene har ført mange mennesker ut i sorg og fortvilelse, og også selvmord».

Dette skriver en mann med bakgrunn fra flere andre menigheter. Han er bare en av mange TV 2 har hatt samtaler med. Mange av dem er redde for represalier mot seg eller familiemedlemmer som fremdeles er med i menigheten.

«Det er nesten vanskelig å fatte at det finnes slike ekstreme kristne miljøer her i Norge. Vi er mange mennesker som bærer på tunge erfaringer fra slike menigheter. Jeg tror dessverre det er flere enn vi aner», sier en kvinne.

Stiftelsen Vake har erfaring med mennesker som har opplevd traumer i det de kaller høykontrollerte religiøse miljøer. Vake er en sammenslutning av flere kristne organisasjoner, med forankring i Den norske kirke.

INNSYN: Transparens kan hindre maktmisbruk, sier Anne Louise Skotland i Vake. Foto: Erik Edland / TV 2

– Jeg har lyst å understreke at de fleste kristne sammenhenger er sunne og gode. Hvis man skal være oppmerksom på noe, så tenker jeg kanskje at en større organisasjon er tryggere enn en mindre gruppering uten kontroll utenfra. Med mer transparens og innsyn vil ikke en leder få den samme muligheten til makt og manipulasjon av medlemmene, sier daglig leder av Vake, Anne Louise Skotland.

Skotland peker på mekanismer som virker nedbrytende på medlemmene der.

– Det som skjer i slike grupper, er at dine egne tanker og følelser blir brutt ned. Du har ikke forankring i deg selv, eller i din egen kritiske sans. Det har blitt flyttet til lederen. Dette er noe som kan prege mange lenge etterpå. Evnen til å stole på seg selv er jo skadet, sier hun.

Håndtering

Vake tilbyr håndteringsrådgiving til menigheter og kirker. Vi har en jevn pågang av henvendelser gjennom året, bistår i mange enkeltsamtaler med kirkelig ansatte som trenger råd og hjelp, og i flere stabsprosesser i sammenhenger der man er berørt av overgrepssproblematikk.

Vi bisto med håndteringsrådgiving i 28 ulike saker i i 2024.

Undervisning

En viktig del av Vakes forebyggende oppdrag handler om undervisning, og i 2024 bidro vi med ca. 15 undervisningsoppdrag. Vi deltok bl.a. på SAHA sin helsekonferanse om seksualitet, samt gjennomførte oppfølgende webinar for samme organisasjon. Vi underviste for Praktikumsstudenter på MF om tro og traumer, samt tok imot studenter fra masterutdanningen i diakoni på MF/VID for å snakke om seksuelle overgrep, i tillegg til ulike fagsamlinger i prostier og andre steder.

Forskningssamarbeid med VID

I løpet av året har vi i vårt forskningssamarbeid med VID jobbet med utviklingen av en «review»-artikkel, med målsetting om å presentere en oversikt over skandinavisk forskning knyttet til seksuelle overgrep i kristne sammenhenger. Artikkelen er planlagt publisert medio 2025.

Pilgrimsvandring

Juni 2024 gjennomførte vi nok en gang pilgrimsvandring gjennom Oslo.

Dette er etterhvert blitt en fast tradisjon der vi sammen med deltakere i våre tilbud går en del av pilgrimsleden mot Nidaros. Vi går fra Maria-ruinene i gamle Oslo til Gamle Aker kirke hvor vi feirer gudstjeneste.

På veien har vi mange gode stopp, bl.a. i den katolske kirke og i Botanisk hage. Vi var også innom Pilgrimssenteret i Bispegården og fikk med oss fargerik velsignelse på veien.

Langtidsmål for Vake

For perioden 2021—2025

Vake kirkelig ressurscenter mot seksuelle overgrep har til formål å virkeliggjøre kirkesamfunnenes diakonale oppdrag i møte med mennesker utsatt for vold og seksuelle overgrep.

Vake kirkelig ressurscenter mot seksuelle overgrep utfører sitt diakonale oppdrag under visjonen:
VED DEN UTSATTES SIDE

Oppdraget realiseres gjennom disse verdiene: VERDIGHET - ÅPENHET – RETTFERDIGHET

Vake baserer sin virksomhet på områdene FOREBYGGING, BEARBEIDING, og HÅNTERING.

Mål for perioden 2021 - 2025:

- Styrke og videreutvikle sin posisjon som landsdekkende senter
- Tydeliggjøre kompetansen på tro og traumer
- Sette fokus på kropp og seksualitet
- Videreutvikle og nyskape ressurscenterets liturgiske praksis
- Styrke og videreutvikle minoritetssatsingen

Om Vake:

Vake er en selvstendig stiftelse. Stiftelsens representantskap består av KFUK-KFUM Norge, Blå Kors Norge, Kirkerådet for Den norske kirke og Norges Kristne Råd. Representantskapet velger styret. Stiftelsen finansieres vesentligst av midler tildelt av Kirkerådet, men er også avhengig av kirkeoffer, gaver, prosjektmidler o.a. for å opprettholde og videreutvikle arbeidet. Samtaletilbudet vårt er gratis for utsatte.

Leder for representantskapet er Henrik Erhard Hermansen, generalsekretær i Norges Kristne Råd. Nestleder er Trine Stensen, generalsekretær i Blå Kors Norge.

Vakes styre første halvår 2024:

Helen Bjørnøy, styreleder (2020—2024)

Anne Skoglund, nestleder (2022—2026)

Rebekka Svardal Lund (2022—2026)

Einar Tjelle (2022—2024)

Karin Thompson (2022—2024)

Ole Martin Holte (ansattes representant)

Vara: Ingrid Løining Ørum (2022—2024)

Nyvalgt styre andre halvår 2024:

Faste representanter:

Anne Skoglund, styreleder (2022 – 2026)

Rebekka Lund, nestleder (2022 – 2026)

Einar Tjelle (2022 – 2026)

Anne Dalen (2024 – 2028)

Solveig Andersen Tveitereid (2024 – 2028)

Ansattes representant: Anne Marie Østhus (2024 – 2026)

Vararepresentanter:

1. Kirsten Almås (2024 – 2026)

2. Siv Ane Nerhus (2024 – 2026)

3. Yvonne Andersen (2024 – 2026)

Valgkomite for perioden 2024 til 2026:

Helen Bjørnøy

Tormod Kleiven

Eckbos Legat

Vake har vært så heldige å få innvilget to søknader til Eckbos Legat i 2024. Vi fikk bidrag til gjennomføringen av Pusterom og tilskuddet ga oss muligheten til å stille med ekstra personalressurser. Det var et viktig bidrag til at gjennomføringen av retreaten ble så vellykket og bidro til å skape et viktig pusterom for avkobling og tilkobling for flere av brukerne av våre tilbud.

I tillegg til bidraget til Pusterom, fikk vi også tilskudd til gjennomføringen av middag og kveldsbønnetilbudet. Dette er midler som gjør det mulig for oss å videreutvikle et eksisterende tilbud som betyr mye for våre deltakere.

Støtten fra Eckbos Legat som er gitt via Legatets administrasjon er et viktig tilskudd til Vakes aktiviteter. Midlene er vesentlige både for gjennomføring av våre tilbud, og er også en motivasjon for staben som opplever at administrasjonen ser viktigheten av oppgavene ved Vake.

På stand for Vake

Vake er på stand i ulike sammenhenger så ofte vi får det til.

Her er det administrasjonskonsulent Elisabeth Ødemark som er på stand på Kirkevergekonferansen på Lillehammer.

Vi var også å finne på Trosopplæringskonferansen og på SAHA, Adventistenes forening for helsearbeideres konferanse dette året.

Vakes stab

Sebastian Christensen er rådgiver, og har i 2024 hatt et særskilt ansvar for vårt prosjekt for skeive i religiøse samfunn. Han er sykepleier, og har en master i psykisk helsearbeid med tilknytnings- og utviklings-traumer som sitt hovedfelt. Han har tidligere bl.a. jobbet som terapeut og faglig veileder innenfor overgrepfeltet, og har også lang fartstid som musiker og artist.

Anne Marie Østhus er rådgiver og jobber med tilbud til brukere, samtaler, Middag og Kveldsbønn og med Messe for Verdighet/Fagdag for Verdighet. Hun er også engasjert i vårt samiske arbeid. Anne Marie er utdannet barnevernspedagog og har mastergrad i familieterapi og i relasjonsbehandling.

Einar Eidsaa Edland er rådgiver og jobber med samtaler og undervisning. Han har et særskilt ansvar for Vakes forebyggende arbeid, og vårt forskningsarbeid. Einar har bl.a. en master i diakoni fra MF/VID, og i sin doktorgrad ved MF i 2020 undersøkte han det dynamiske forholdet mellom tidlige relasjonelle erfaringer og bruken av religiøse symboler i livsfortellinger hos pasienter ved VITA-avdelingen på Modum bad. Einar kom fra en stilling innen barnevernet til Vake.

Ole Martin Holte er rådgiver med et særskilt ansvar for vårt arbeid blant utsatte menn. Han har ansvar for Pusterom, har samtaler og foredrag. Ole Martin har en bachelor i sosialt arbeid fra Diakonhjemmet, har solid utdanning som psykoterapeut, og har i tillegg studert en del teologi. Ole Martin har i flere perioder drevet egen praksis som psykoterapeut.

Elisabeth Ødemark er vår administrasjonskonsulent, og den som holder styr på det meste. Hun er utdannet fagoversetter i engelsk, og har lang arbeidserfaring som organisasjonsrådgiver. Hos Vake har hun ansvar for ulike administrative oppgaver, tekstarbeid, søknadsskriving, økonomioppfølging og arrangementsplanlegging, og hun er vår representant inn i Alliansen Rød knapp.

Anne Louise Skoland er daglig leder i Vake, og har en mastergrad i verdibasert ledelse fra VID, hvor hun forsket på kjønn og ledelse. Hun har lang erfaring fra ulike lederstillinger i ideell sektor. Hun er utdannet sykepleier, utdannet ved Frelsesarmeens offisersskole i bl.a. bibelfag, sjelesorg og ledelse, og er også utdannet diakon.

Solveig Fiske er «ansatt uten lønn» hos Vake, og har særskilt ansvar for gudstjeneste og temasamtale under vårt felleskapstilbud «Middag og Kveldsbønn», i tillegg til at hun er med på Pusterom, pilgrimsvandring og bidrar i forhold til samtaler og håndteringssaker. Solveig er teolog og biskop emerita, og har vært menighetsprest, personalsjef og biskop i Den norske kirke.

Bo Waage-Slettahjell og **Wilma Waage-Slettahjell** sørger for rene og pene lokaliteter hos oss.

Besøksadresse: Lovisenberggata 15C, Oslo.

Postadresse: Lovisenberggata 15A, 0456 Oslo.

Tlf.: 23 22 79 30 / 47 46 46 15

Mail: post@ressurssenteret.no

www.ressurssenteret.no

Organisasjonsnummer: 976 481 208